

Acest buletin informativ este produs cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestuia reprezintă responsabilitatea exclusivă a proiectului „Sprijinirea reformei achizițiilor publice din Moldova în contextul aderării la UE”, implementat de IDIS „Viitorul”, finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul buletinului informativ aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea Uniunii Europene.

Finanțat de
Uniunea Europeană

www.viitorul.org

ACHIZIȚIILE PUBLICE IN VIZOR

BULETIN INFORMATIV

Nr. 18 (august 2026)

»»» DIN CUPRINS »»»

4 | PNAP

Regulamentul privind activitatea furnizorilor de servicii de achiziții, discutat de către membrii Platformei Naționale pentru Achiziții Publice

7 | CONTESTAȚII

Taxa de stat pentru depunerea contestației a curățat sistemul de practicile de blocaj economic

8 | EXPLICATIV

Achizițiile publice de lucrări în 2026 – noile reguli explicate simplu

10 | CONTRACTELE DE ACHIZIȚII

Modificările privind ajustarea contractelor de achiziții publice reduc unele riscuri, dar lasă probleme esențiale nerezolvate

12 | ACHIZIȚII TRUCATE

Achiziții publice truate la Taraclia. Președintele raionului printre cei bănuți

14 | INFOGRAFICE

Mituri în achizițiile publice

16 | BANII PUBLICI

„Servicii neatribuite” este categoria-gri prin care dispar milioane din cheltuielile preturilor

EDITORIAL

VADIM ȚURCAN, EXPERT ASOCIAT ÎN
ACHIZIȚII PUBLICE LA IDIS „VIITORUL”:

ACHIZIȚIILE PUBLICE DURABILE ÎNSEAMNĂ SĂ TRECEM DE LA CRITERIUL CELUI MAI MIC PREȚ LA ALEGEREA CELEI MAI BUNE INVESTIȚII

Achizițiile publice reprezintă una dintre cele mai importante pârgii economice aflate la dispoziția statului. În anul 2025, autoritățile contractante din Republica Moldova au desfășurat 10 013 proceduri de achiziție publică și au încheiat 36 253 de contracte și acorduri adiționale, în valoare totală de 17,3 miliarde de lei. La acestea se adaugă achizițiile de valoare mică, estimate la încă 2,8 miliarde de

lei, dintre care aproximativ 2,3 miliarde au fost realizate prin contractare directă.

Raportată la produsul intern brut al Republicii Moldova din 2025, valoarea procedurilor raportate de Agenția Achiziții Publice reprezintă aproximativ 4,9% din PIB. Nu discutăm, așadar, despre un domeniu administrativ marginal, ci despre o piață de proporții, capabilă să influențeze comportamentul companiilor, calitatea infrastructurii publice, consumul de energie, condițiile de muncă și direcția în care se dezvoltă economia.

Întrebarea esențială nu mai este doar cât cheltuie statul, ci cum cheltuie?

[CONTINUARE LA PAG. 17 »»»](#)

ACHIZIȚIILE PUBLICE DURABILE, DISCUTATE DE MEMBRII COALIȚIEI DE MONITORIZARE A ACHIZIȚIILOR PUBLICE ȘI MEMBRII PLATFORMEI NAȚIONALE PENTRU ACHIZIȚII

» Implementarea achizițiilor publice durabile, profesionalizarea domeniului și alinierea sistemului național de achiziții la standardele Uniunii Europene (UE) au fost principalele subiecte abordate în cadrul reuniunilor [Coaliției de Monitorizare a Achizițiilor Publice](#) și ale [Platformei Naționale pentru Achiziții Publice \(PNAP\)](#), organizate de către IDIS „Viitorul” în cadrul proiectului „Sprijinirea reformei achizițiilor publice din Moldova în contextul aderării la UE”, implementat cu suportul UE.

La ședința Coaliției, managerul de programe al Delegației UE la Chișinău, Wojciech Paczynski, a spus că important în domeniul achizițiilor este claritatea criteriilor aplicate în procedurile de atribuire a contractelor de achiziții, accentul pe longevitatea produsului/serviciului/lucrărilor achiziționate și nu doar pe costul imediat. Importantă este și desfășurarea unei evaluări a pieței de către autorități, înțelegerea ce este și ce poate fi achiziționat de pe piață și capacitatea de

a dialoga cu agenții economici pentru a obține o ofertă corespunzătoare, dar și implementarea contractelor, de a ne asigura că ceea ce se cumpără printr-un contract de atribuire este livrat și nu altceva.

În cadrul ședinței PNAP, Olga Morari, consultantă superioară în cadrul Direcției politici în domeniul achizițiilor publice a Ministerului Finanțelor, a vorbit despre implementarea achizițiilor

publice durabile în Republica Moldova, criteriile verificabile, indicatorii de sustenabilitate și adaptarea documentației standard. „Achizițiile publice nu mai reprezintă un proces prin care autoritățile contractante procură lucrări, bunuri și servicii, ci devine un instrument strategic pentru dezvoltarea economică, protecția mediului și promovarea obiectivelor sociale”, a menționat Olga Morari.

Expertul asociat al IDIS „Viitorul”, Vadim Țurcan, în calitate de co-autor al notei analitice „Achizițiile publice durabile: între politici publice și implementare practică”, a specificat faptul că documentul evidențiază necesitatea accelerării adoptării cadrului secundar privind achizițiile publice durabile și actualizării infrastructurii juridice aferente. Totodată, documentul recomandă Agenției Achiziții Publice elaborarea ghidurilor și documentației-standard în limba română, extinderea instruirilor dedicate și transformarea experiențelor pilot în instrumente practice pentru autoritățile contractante. Expertul mai pledează pentru integrarea criteriilor de durabilitate în documentațiile de atribuire, utilizarea criteriului „cel mai bun raport calitate-preț”, stabilirea unor categorii prioritare de achiziții durabile și monitorizarea rezultatelor contractelor.

Diana Enachi, co-autoare a notei analitice, a afirmat că Italia ar fi primul stat care a reglementat includerea obligatorie a cerințelor de mediu pentru anumite bunuri, servicii și lucrări, printre care mobilier, hârtie, echipament IT, servicii de curățenie, catering, lucrări de construcție, iluminat stradal. Alt stat este Olanda, care are o strategie cu o viziune clară privind realizarea achizițiilor durabile, atât cele verzi, cât și cele sociale sau economice, cu obiective și ținte clare de atins. Adicional, susține Diana Enachi, sistemul electronic de achiziții olandez – TenderNed – conține criterii standardizate de sustenabilitate, dezvoltate la nivel național și puse la dispoziția autorităților contractante.

Detalii pe pulsachizitii.md

REGULAMENTUL PRIVIND ACTIVITATEA FURNIZORILOR DE SERVICII DE ACHIZIȚII, DISCUTAT DE CĂTRE MEMBRII PLATFORMEI NAȚIONALE PENTRU ACHIZIȚII PUBLICE

» Membrii Platformei Naționale pentru Achiziții Publice (PNAP) au abordat la ședința de luni, 29 iunie 2026, [proiectul Regulamentului privind activitatea furnizorilor de servicii de achiziții](#). Activitatea a avut loc în cadrul proiectului „Sprijinirea reformei achizițiilor publice din Moldova în contextul aderării la UE”, implementat de către IDIS „Viitorul”, cu suportul UE.

Secretara de stat a Ministerului Finanțelor (MF), Elena Grumeza, a declarat în cadrul ședinței că regulamentul va contribui la profesionalizarea domeniului, prin implicarea specialiștilor certificați în procedurile de atribuire, ceea ce va spori calitatea proceselor și va reduce erorile și povara administrativă.

Lucia Mătășaru, consultantă principală în cadrul Direcției politice în domeniul achizițiilor publice a MF, a prezentat [proiectul Regulamentului privind activitatea furnizorilor de servicii de achiziții](#), elaborat în contextul necesității de clarificare a

cadrelui instituțional și funcțional al acestui tip de servicii. „Acest proiect de Regulament vine să reglementeze pentru prima dată în legislația noastră categoria de actori care operează pe piața achizițiilor publice, proces care până acum nu a fost reglementat de nici un cadru normativ clar”, a declarat Lucia Mătășaru.

La rândul său, Diana Enachi, expertă IDIS „Viitorul”, a enunțat un șir de recomandări pentru proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului privind activitatea furnizorilor de servicii de achiziții

care presupune delegarea procesului de organizare a unei achiziții către furnizori de servicii de achiziție. În opinia sa, proiectul este unul necesar, atât din punct de vedere al implementării legii achizițiilor publice, cât și a transpunerii Directivei 2014/24/UE. Deși legea actuală a achizițiilor publice nr. 131/2015, în vigoare din mai 2016, reglementează activitatea furnizorilor de servicii de achiziție, totuși, în lipsa unui cadru secundar, prevederile legii nu sunt aplicate până în prezent.

Potrivit Diane Enachi, activitatea furnizorilor de servicii de achiziție este un mecanism esențial pentru a recunoaște activitățile auxiliare de achiziție, a permite externalizarea expertizei și implicit creșterea calității procesului de achiziție, creând un mecanism de profesionalizare și evidență instituțională. Cu toate acestea, există mai multe aspecte ale proiectului care necesită revizuire și îmbunătățire pentru a răspunde eficient necesităților locale ale autorităților contractante, cât și a transpune Directiva UE și practicile europene care și-au demonstrat eficiența. Una dintre cele mai mari curențe este imposibilitatea furnizării serviciilor de achiziție de către persoanele fizice, consultanți și experți independenți care, de altfel, este prevăzută, atât în Directivele UE, cât și în legislația din țări UE, precum România.

Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă – AGER, susține [într-o analiză detaliată](#) că proiectul de Regulament pornește de la o premisă corectă, profesionalizarea achizițiilor publice, dar tratează furnizorii de servicii de achiziții ca pe niște simpli prestatori de servicii de consultanță, ignorând faptul că aceștia vor exercita atribuții cu impact direct asupra banului public și asupra concurenței. Bariera de intrare aproape inexistentă, lipsa oricărui filtre de integritate și absența mecanismelor de transparență riscă să transforme un instrument de eficientizare într-o nouă zonă gri a sistemului de achiziții.

Mai multe informații pe pulsachizitii.md

REGULAMENTUL PRIVIND ACHIZIȚIILE PUBLICE DE VALOARE MICĂ, AJUSTAT LA NOUL CADRU LEGISLATIV

» Regulamentul privind achizițiile publice de valoare mică a fost ajustat la noul cadru legislativ, prin modificările aprobate de Guvern, în vederea alinierii la prevederile Legii nr. 325/2025 privind achizițiile publice și consolidarea unui cadru mai transparent și mai eficient de utilizare a banilor publici.

Noile prevederi majorează pragurile pentru achizițiile directe, oferind autorităților contractante mai multă flexibilitate în realizarea achizițiilor de valoare redusă. Totodată, pentru sporirea transparenței și a concurenței, se introduce obligația publicării anunțurilor de participare în Sistemul Informațional Automatizat „Registrul de stat al achizițiilor publice” (SIA „RSAP”) pentru achizițiile de valoare mică ce depășesc 400 de mii de lei pentru bunuri și servicii și 600 de mii de lei pentru lucrări, servicii sociale și alte servicii specifice.

Proiectul prevede și standardizarea documentației de atribuire, prin utilizarea

formulelor unice pentru propunerile tehnice și financiare, precum și aplicarea unor reguli proporționale în funcție de valoarea achiziției. Totodată, Regulamentul clarifică regimul simplificat aplicabil unor produse și servicii digitale standardizate, precum licențele software, soluțiile de securitate cibernetică, publicitatea digitală și biletele de avion, reducând timpul și costurile administrative aferente acestor achiziții.

Reglementarea răspunde particularităților piețelor digitale, unde anumite produse și servicii sunt furnizate prin platforme globale sau în baza unor modele de subscripție standardizate, pentru care aplicarea procedurilor concurențiale clasice este adesea dificilă sau ineficientă. Astfel, autoritățile publice vor putea răspunde mai rapid necesităților operaționale, vor asigura continuitatea serviciilor digitale și vor utiliza mai eficient resursele publice.

Noile reguli vor contribui la creșterea transparenței, stimularea concurenței și facilitarea accesului operatorilor economici la piața achizițiilor publice.

Sursa: Ministerul Finanțelor

TAXA DE STAT PENTRU DEPUNEREA CONTESTAȚIEI A CURĂȚAT SISTEMUL DE PRACTICILE DE BLOCAJ ECONOMIC

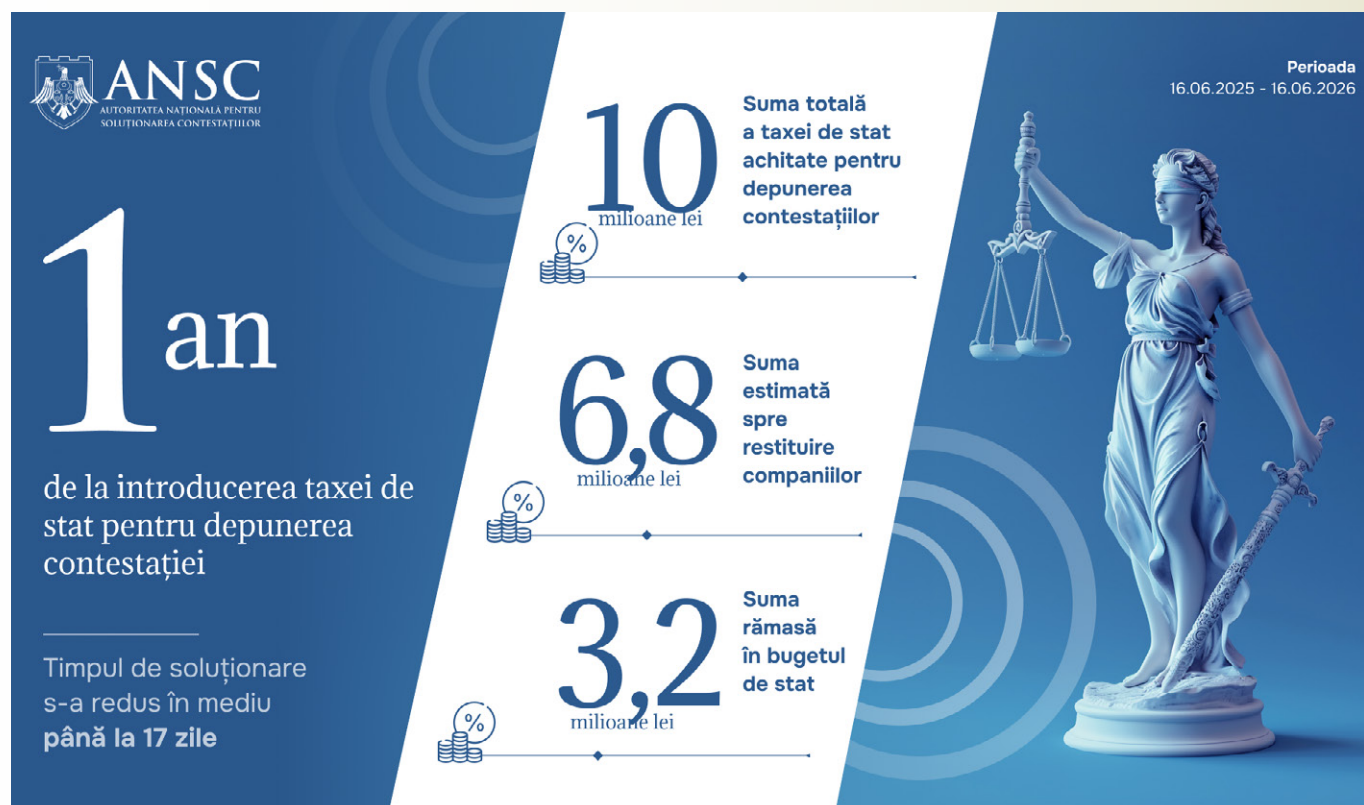
» La un an de la introducerea taxei de stat pentru contestațiile depuse în cadrul procedurilor de achiziții publice, sectoriale și de concesiune, Autoritatea Națională pentru Soluționarea Contestațiilor (ANSC) constată că reforma și-a atins obiectivele principale: reducerea contestațiilor nefondate, responsabilizarea operatorilor economici și eficientizarea procesului de examinare a litigiilor.

Măsura, aplicată începând cu 16 iunie 2025, a fost concepută pentru a descuraja contestațiile formulate cu rea-credință, care blocau sau întârziu nejustificat procedurile de achiziție publică. În același timp, cadrul legal a fost construit astfel încât să garanteze accesul echitabil la dreptul de contestare, prin restituirea taxei de stat în cazul contestațiilor admise.

Pe parcursul primului an de implementare, mecanismul a fost perfecționat prin mai multe modificări legislative. Din 23 ianuarie 2026, taxa de stat este calculată în funcție de valoarea lotului contestat, și nu de valoarea totală a

procedurii de achiziție, reducând astfel povara financiară pentru operatorii economici care contestă doar o parte a achiziției. Totodată, au fost extinse situațiile în care taxa este restituită, inclusiv în cazurile în care contestația nu este examinată în fond din motive procedurale. Începând cu 1 aprilie 2026, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 20/2026, a fost introdus și instrumentul procedural al Încheierii, care permite soluționarea rapidă a unor aspecte procesuale și asigură restituirea taxei în cazurile prevăzute de lege.

Continuare pe ansc.md

ACHIZIȚIILE PUBLICE DE LUCRĂRI ÎN 2026 – NOILE REGULI EXPLICATE SIMPLU

În vigoare din:
02 mai 2026

Modificări la Hotărârea Guvernului nr. 638/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind achizițiile publice de lucrări

NOȚIUNI NOI: CLARITATE & TRANSPARENȚĂ

- Introducerea „documentației de deviz”;
- Redefinirea „lucrărilor similare”;
- Clarificări privind documentația de proiect.

EFICIENȚĂ & CERINȚE DE CALITATE PENTRU LUCRĂRILE FINANȚATE DIN BANI PUBLICI

- Caietul de sarcini va include **cerințe minime de calitate pentru materiale și echipamente**, aprobate de beneficiar;
- Obligația de **justificare tehnico-economică** pentru cerințe de calitate superioare normativelor în construcții.

TRATAMENT EGAL ȘI NEDISCRIMINARE

- Reguli mai clare pentru stabilirea **garanțiilor pentru ofertă & garanția de bună execuție a contractului**.

DREPTURI PENTRU COMPANII & RESPONSABILIZARE PENTRU AUTORITĂȚI

- Dreptul operatorilor economici de a solicita **dobândă de întârziere** pentru plăți tardive efectuate de autoritățile publice.

REGIMUL ABATERILOR NEÎNSEMNATE, ÎMBUNĂTĂȚIT

Eliminarea limitei valorice fixă de 10.000 lei din prețul total al ofertei, pentru cuantificarea teoretică a abaterilor/omisiunilor din ofertă;

Introducerea mecanismului mai flexibil de apreciere a caracterului neînsemnat al abaterilor dacă:

- Corectarea este **minoră**;
- NU schimbă **clasamentul ofertelor**;
- NU depășește **1% din prețul total al ofertei**.

LICITAȚII FRAGMENTATE LA MOLDATSA. ACHIZIȚIE DE 2 MILIOANE DE LEI, SPARTĂ ÎN 14 CONTRACTE DE VALOARE MICĂ

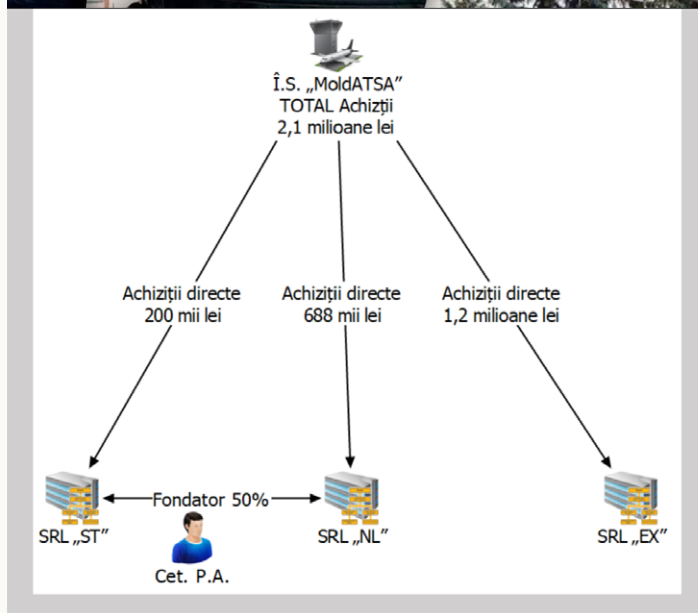
» La Moldatsa au fost aplicate practici de fragmentare premeditată a achizițiilor pentru a nu depăși plafonul de 400 de mii de lei, sumă de la care era obligatoriu acordul fondatorului, al Agenției Proprietății Publice (APP), [se arată într-o investigație a Ziarului de Gardă](#). Prin asemenea metodă a fost achiziționat un sistem de securitate în valoare totală de 2 milioane de lei, arată raportul Centrului Național Anticorupție privind evaluarea integrității instituționale la Întreprinderea de Stat Moldatsa.

Moldatsa ar fi spart o achiziție mare de echipamente de securitate în 14 contracte separate de mică valoare, evitând licitația publică și favorizând anumiți operatori economici, potrivit documentului, publicat la 30 iunie 2026, când au fost efectuate acțiuni de urmărire penală la sediul Moldatsa.

Potrivit CNA, în primele 9 luni ale anului 2025, Moldatsa a achiziționat sisteme de securitate în valoare totală de aproape 2 milioane lei, prin încheierea a 14 contracte de achiziții de mică valoare, cu trei operatori economici. Potrivit CNA, în acest caz „se conturează premise privind posibila fragmentare a necesităților de achiziție și aplicarea repetată a procedurilor de achiziții de mică valoare”.

„În susținerea premiselor privind posibila divizare a achizițiilor identificate în cadrul procedurilor desfășurate de Î.S. „MoldATSA”, urmează a fi remarcat și faptul că o parte semnificativă a contractelor au fost încheiate în aceeași zi sau în perioade foarte apropiate de timp. Această circumstanță poate indica existența unor necesități de achiziție cunoscute și planificate concomitent, care urmau a fi evaluate și contractate în mod unitar, cu aplicarea procedurii de achiziție corespunzătoare valorii cumulate a acestora”, se mai arată în raportul CNA.

Sursa: zdg.md

MODIFICĂRILE PRIVIND AJUSTAREA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚII PUBLICE REDUC UNELE RISCURI, DAR LASĂ PROBLEME ESENȚIALE NEREZOLVATE

» Parlamentul a adoptat în lectură a doua modificările la Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, care permit ajustarea prețului contractelor cu o durată de executare mai mică de 12 luni în cazul fluctuațiilor semnificative ale costurilor.

O analiză a Asociației pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă – AGER, relevă faptul că față de varianta inițială, noua redacție introduce mai multe limitări, inclusiv aplicarea ajustării doar pentru partea neexecutată a contractului, exclusiv pentru materialele de construcție și/sau combustibil și doar în condițiile existenței fondurilor suficiente.

Potrivit analizei AGER, aceste modificări răspund parțial criticilor privind claritatea normei, însă nu elimină principalele vulnerabilități ale mecanismului. Organizația atrage atenția că legea a fost adoptată fără o evaluare a impactului mecanismului similar introdus în 2022, fără o

estimare a efectelor asupra bugetului public și fără o analiză a impactului asupra concurenței.

AGER mai subliniază că lipsesc garanții importante privind transparența aplicării ajustărilor, raportarea impactului bugetar, reguli uniforme de examinare a solicitărilor și mecanisme eficiente de soluționare a disputelor. În plus, condiționarea ajustării de disponibilitatea fondurilor poate conduce la tratamente diferite pentru operatorii economici aflați în situații similare.

În concluzie, deși noua reglementare oferă un cadru mai clar pentru ajustarea contractelor în perioade de volatilitate a prețurilor, aceasta lasă deschise întrebări esențiale privind impactul asupra finanțelor publice, concurența și aplicarea uniformă a legii. AGER recomandă completarea cadrului legal cu măsuri suplimentare de transparență și monitorizare pentru a asigura un mecanism echitabil și previzibil.

Sursa: ager.md

CANALIZĂRI REGIONALE CU MULTE LICITAȚII, PROBLEME ȘI RISCURI

» În primăvara acestui an (2026), au fost lansate opt licitații pentru rețele de canalizare, cu valoarea estimată cumulată de 319 milioane de lei fără TVA, prin patru agenții de dezvoltare regională. În acest mod, autoritățile vorbesc de investiții necesare în infrastructura locală. Privite împreună, Olga Diaconu, coordonatoare de proiecte la Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă – AGER, monitor al Coaliției de Monitorizare a Achizițiilor Publice, a observat o hartă a riscurilor, și anume termene stabilite neuniform, criteriile de atribuire bazate aproape exclusiv pe preț, cerințe tehnice care diferă semnificativ de la un proiect la altul și riscuri de restrângere a concurenței.

„Analiza celor opt proceduri nu pune în discuție necesitatea investițiilor în canalizare. Dimpotrivă, tocmai pentru că aceste proiecte sunt necesare, modul în care sunt pregătite și atribuite trebuie verificat atent. O achiziție publică implică o competiție reală și reguli clare pentru a obține o valoare cât mai mare pentru bani. Cu toate acestea, în rezultatul comparației procedurilor de licitație desfășurate de patru Agenții de Dezvoltare Regională (ADR), am identificat o serie de inconsecvențe și/sau abordări neuniforme, sursă de finanțare și ministerul responsabil fiind aceleași”, susține Olga Diaconu.

Olga Diaconu mai spune că [răspunsul transmis de ADR Nord](#) confirmă o parte din

această problemă sistemică. Cadrul normativ nu prevede o metodologie unitară pentru elaborarea documentațiilor de atribuire aferente tuturor lucrărilor de canalizare. Potrivit ADR Nord, documentațiile de atribuire se bazează pe documentația tehnică și pe deviz elaborat, verificat și expertizat înaintea lansării procedurilor, iar grupul de lucru pentru achiziții operează în limitele acestor documente. Răspunsul confirmă că multe dintre riscurile care apar în licitație își au originea înainte de licitație, în etapa de proiectare.

Tiparele de risc identificate sunt dezvoltate în următoarea [MONITORIZARE](#).

ACHIZIȚII PUBLICE TRUCATE LA TARACLIA. PREȘEDINTELE RAIONULUI PRINTRE CEI BĂNUIȚI

» Președintele raionului Taraclia, împreună cu președintele Comisiei construcții și un specialist în domeniul achizițiilor publice sunt cercetați de oamenii legii pentru presupuse fapte de abuz comise în organizarea achizițiilor publice. Centrul Național Anticorupție (CNA) și procurorii Procuraturii municipiului Cahul desfășoară, luni, percheziții în birourile de serviciu, domiciliile și în automobilele persoanelor bănuite.

Prejudiciul cauzat bugetului public doar pentru anul 2025 în urma acțiunilor persoanelor bănuite este estimat la aproximativ 3 milioane de lei. Potrivit CNA, persoanele bănuite ar fi trucat proceduri de achiziții publice și ar fi favorizat atribuirea unor

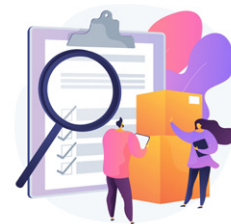
contracte către o companie gestionată de către președintele Comisiei construcții, prin intermediul unor persoane interpușe.

Oamenii legii au documentat mai multe episoade în care suspecții ar fi negociat prețurile pentru anumite obiective, devizele de cheltuieli fiind întocmite cu volume majorate fictiv, în interesul firmelor respective. „Contractele de valoare mică au vizat, în mare parte, lucrări de reparație la instituții de învățământ, iar prejudiciul estimativ cauzat bugetului public doar pentru anul 2025 se ridică la aproximativ 3 milioane de lei”, notează CNA.

Persoanele bănuite urmează să fie cercetate în stare de libertate. Oamenii legii continuă urmărirea penală continuă în vederea stabilirii tuturor circumstanțelor cauzei, identificării tuturor persoanelor implicate și acumulării probatoriului necesar pentru adoptarea unei soluții legale.

Sursa: anticoruptie.md

OFERTA ANORMAL DE SCĂZUTĂ ÎN ACHIZIȚIILE PUBLICE – REGULI NOI DIN 2027

Ce înseamnă în achizițiile publice o „ofertă anormal de scăzută”?

- ✓ O companie propune un preț mult mai mic decât valoare estimată a achiziției sau celelalte oferte depuse;
- ✓ Nu orice preț mic este o problemă, dar trebuie obligatoriu justificat. Autoritatea contractantă are obligația de a solicita de la ofertant clarificări cu privire la prețul/ costurile propuse;
- ✓ Autoritatea contractantă **NU** are dreptul să respingă o ofertă anormal de scăzută fără a solicita, în prealabil, clarificări privind prețul/costurile propuse.

Pe 1 ianuarie 2027 vor intra în vigoare noi reguli de calcul a ofertelor anormal de scăzute conform Legii nr. 325/2025 privind achizițiile publice

ACHIZIȚIE DE BUNURI & SERVICII:

- 1 Un preț care este cu cel puțin 20% mai mic decât media aritmetică a prețurilor oferite de către toți ceilalți ofertanți, cu excepția ofertei cu cel mai mic preț

Exemplu:

o autoritate contractantă realizează o achiziție de mobilier de birou cu valoarea estimată de 450.000 lei, fiind depuse următoarele oferte:

Oferta A	450.000 lei
Oferta B	410.000 lei
Oferta C	340.000 lei
Oferta D	460.000 lei

Calculăm oferta anormal de scăzută după următorii pași:

Pasul 1

cea mai mică ofertă: Oferta C (340.000 lei)

Pasul 2

media aritmetică a prețurilor oferite de toți ceilalți ofertanți (Ofertant A, B și D): 440.000 lei

Pasul 3

Prețul Ofertei C (340.000 lei) este cu 22,7% mai mic decât 440.000 lei

Concluzie: Oferta C este o ofertă anormal de scăzută.

- 2 prețul ofertat, în raport cu bunurile ce urmează a fi livrate sau serviciile ce urmează a fi prestate, reprezintă mai puțin de 80% din valoarea acestor bunuri sau servicii, calculată de autoritatea contractantă.

Concluzie: Oferta C (340.000 lei), este o ofertă anormal de scăzută, deoarece reprezintă 75,6% din valoarea estimată a achiziției (450.000 lei).

MITURI ÎN ACHIZIȚIILE PUBLICE

Finanțat de
Uniunea Europeană

MIT

Contestațiile în achiziții sunt
abuzive și tergiversează
procesul de achiziție

REALITATE

Contestațiile, deși necesită timp
pentru soluționare, corectează
neregulile, responsabilizează
autoritățile publice și asigură un
proces de achiziție corect.

Contestații în cifre

ANSC 2023 - 2025

Datorită mecanismului de contestare,
peste 1.000 de proceduri de achiziție
afectate de încălcări au fost
remediate, iar contractele au fost
atribuite legal și corect.

**Iunie
2025**

**Introducerea taxei
pentru contestare**

Termenul mediu
de soluționare
(2023 -2025)

≈ **18
zile**

2025

a crescut
numărul
contestațiilor
admise

(488)

a scăzut
numărul
contestațiilor
respinse

(464)

Acest material a fost produs cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestuia reprezintă responsabilitatea exclusivă a proiectului „Sprijinirea reformei achizițiilor publice din Moldova în contextul aderării la UE”, implementat de către IDIS „Viitorul” și finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea Uniunii Europene.

MITURI ÎN ACHIZIȚIILE PUBLICE

Finanțat de
Uniunea Europeană

✗ MIT

Achizițiile publice sunt tehnice și complexe, iar cetățenii nu au un rol real în acest proces.

✗ REALITATE

Achizițiile publice pot părea complexe, dar sunt finanțate din bani publici și influențează direct viața fiecăruia dintre noi!

Transparența este unul dintre principiile de bază ale achizițiilor **prevăzute în lege**.

3 motive pentru care societate civilă, inclusiv cetățenii pot și trebuie să se implice în procesul de achiziție publică

- 1** — sunt finanțate din bani publici (taxe și impozite) și au un buget anual care depășește 18 miliarde de lei.
- 2** — monitorizarea creșterea transparența, iar legislația prevede participarea directă a societății civile în procesele de achiziție din orice instituție publică
- 3** — au impact direct asupra vieții cetățenilor și calității infrastructurii și a serviciilor publice (drumuri, școli, grădinițe, spitale, transport, etc.)

Achizițiile sunt publice și pot fi monitorizate în timp real pe portalul guvernamental **MTender.gov.md**

M.Tender

Intră pe **MTender.gov.md** și vezi cum sunt cheltuiți banii publici. Monitorizează ce procură primăria ta, care este bugetul și cerințele de calitate, cine câștigă licitațiile și cât costă totul, de la rechizite și alimentația din grădinițe, până la drumuri, trotuare, servicii publice și proiecte mari de infrastructură.

Acest material a fost produs cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acestuia reprezintă responsabilitatea exclusivă a proiectului „Sprijinirea reformei achizițiilor publice din Moldova în contextul aderării la UE”, implementat de către IDIS „Viitorul” și finanțat de Uniunea Europeană. Conținutul aparține autorilor și nu reflectă în mod neapărat viziunea Uniunii Europene.

„SERVICII NEATRIBUITE” ESTE CATEGORIA-GRI PRIN CARE DISPAR MILIOANE DIN CHELTUIELILE PRETURILOR

» În bugetele preturilor din municipiul Chișinău există o categorie în care pot încăpea aproape orice fel de cheltuieli, de la panouri, bannere și servicii de promovare, până la flori, cadouri, evenimente, amenajări, servicii tehnice sau materiale greu de identificat. Se numește „Servicii neatribuite altor aliniate”, ECO 222999, și, în unele sectoare, adună zeci de milioane de lei. Această categorie a devenit o zonă-gri a raportării bugetare, susține Olga Diaconu, coordonatoare de proiecte la Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă – AGER, monitor al Coaliției de Monitorizare a Achizițiilor Publice.

Potrivit Olgăi Diaconu, o asemenea abordare poate crea condiții pentru practici greu de depistat și monitorizat, cum ar fi divizarea contractelor, evitarea unor proceduri mai competitive sau mascarea unei eventuale favorizări a unor agenți economici. Rapoartele analizate nu demonstrează automat astfel de practici, dar modul de raportare face dificilă verificarea lor. Mai e de menționat că, două dintre cele cinci preturi municipale, Ciocana și Botanica, nu au publicat deloc informații despre cheltuielile efectuate în anul 2026 pe portalul transparenței. Respectiv, pentru cele două preturi, am analizat datele publicate în anul 2025.

În rapoartele analizate, la „Servicii neatribuite altor aliniate” apar cheltuieli pentru: informare

publică; promovare; panouri informative; bannere; flori; cadouri; servicii pentru evenimente; iluminat festiv; amenajări; servicii tehnice; deservire echipamente; tipărire; închiriere; plăți către persoane fizice; servicii greu de identificat după descrieri generale.

„Această varietate arată cât de larg este folosită categoria. Unele cheltuieli pot fi necesare și justificate. Dar atunci când sunt puse toate sub aceeași etichetă, publicul nu mai poate distinge între cheltuieli administrative obișnuite, evenimente publice, servicii de imagine, comunicare, amenajări sau alte prestații”, afirmă Olga Diaconu.

VADIM ȚURCAN, EXPERT ASOCIAT ÎN ACHIZIȚII PUBLICE LA IDIS „VIITORUL”:
**ACHIZIȚIILE PUBLICE DURABILE ÎNSEAMNĂ
SĂ TRECEM DE LA CRITERIUL CELUI MAI MIC PREȚ
LA ALEGEREA CELEI MAI BUNE INVESTIȚII**

««« [CONTINUARE DIN PAG. 1](#)

Mult timp, achizițiile publice au fost asociate aproape exclusiv cu identificarea celui mai mic preț. Această abordare poate părea prudentă din punct de vedere bugetar, dar devine costisitoare atunci când produsul cumpărat consumă mai multă energie, necesită reparații frecvente, are o durată redusă de utilizare sau trebuie înlocuit după numai câțiva ani. Cel mai mic preț de achiziție nu înseamnă întotdeauna cel mai mic cost pentru contribuabil.

Achizițiile publice durabile propun o schimbare de perspectivă: de la prețul plătit în ziua semnării contractului la

valoarea obținută pe întreaga durată de utilizare a bunului, lucrării sau serviciului. În această ecuație trebuie incluse costurile de exploatare, consumul de energie și apă, întreținerea, reparațiile, durata de viață, reciclarea, impactul asupra mediului și, după caz, efectele sociale ale contractului.

Durabilitatea nu înseamnă, prin urmare, cumpărarea automată a celui mai scump produs și nici introducerea unor condiții „verzi” doar pentru imagine. Înseamnă selectarea soluției care oferă cea mai bună valoare pentru bani și cele mai bune rezultate economice, sociale și de mediu

pe termen lung. O mare parte din resursele statului au fost direcționate către drumuri, rețele de apă și canalizare, iluminat public, școli, grădinițe, spitale și alte obiective de infrastructură.

Aceste investiții vor influența comunitățile timp de zeci de ani. O clădire publică prost proiectată sau executată poate genera permanent cheltuieli ridicate pentru încălzire, răcire și întreținere. În schimb, o investiție fundamentată pe audit energetic, materiale durabile, soluții tehnice eficiente și evaluarea costului pe ciclul de viață poate reduce consumul de energie, emisiile de carbon și presiunea asupra bugetelor publice.

Republica Moldova dispune deja de premisele juridice pentru această transformare. Programul național de dezvoltare a sistemului de achiziții publice pentru anii 2023–2027 recunoaște achizițiile durabile drept o direcție strategică, iar Legea nr. 325/2025 privind achizițiile publice consacră posibilitatea utilizării criteriilor de mediu, sociale, de inovare și performanță. Totuși, între posibilitatea juridică și aplicarea practică există încă o distanță considerabilă.

Autoritățile contractante au nevoie de criterii standardizate, metodologii de calcul al costului pe ciclul de viață, modele de factori de evaluare, ponderi orientative și documentații de atribuire adaptate diferitor categorii de produse, servicii și lucrări. În lipsa acestor instrumente, este firesc ca multe instituții să continue să utilizeze criteriul celui mai mic preț, fiind mai simplu de aplicat și aparent mai ușor de apărat în cazul unei contestații.

Experiența statelor europene demonstrează că progresul apare atunci când regulile generale sunt transformate în instrumente

concrete. Italia a introdus criterii minime de mediu obligatorii pentru anumite categorii de achiziții, iar Țările de Jos au dezvoltat criterii standardizate, obiective măsurabile și mecanisme de monitorizare. Pentru Republica Moldova, o soluție realistă ar fi combinarea graduală a celor două abordări: stabilirea unor categorii prioritare pentru care criteriile de durabilitate să devină obligatorii și dezvoltarea unui sistem digital care să măsoare ponderea și impactul acestor achiziții.

Tranziția trebuie realizată etapizat. Se poate începe cu domenii în care criteriile sunt relativ ușor de definit și verificat: hârtie, echipamente IT, iluminat, mobilier, produse alimentare, autovehicule, ferestre și uși eficiente energetic, servicii de curățenie și lucrări de renovare a clădirilor publice. Consultarea pieței înainte de lansarea procedurilor este, de asemenea, esențială, pentru ca noile cerințe să stimuleze modernizarea operatorilor economici, nu să devină bariere artificiale în calea concurenței.

Achizițiile publice durabile nu trebuie privite ca o obligație suplimentară impusă funcționarilor și mediului de afaceri. Aplicate corect, ele pot însemna clădiri care consumă mai puțină energie, infrastructură care rezistă mai mult, produse mai sigure, condiții de muncă mai bune și cheltuieli publice mai eficiente.

Republica Moldova nu mai trebuie să aleagă doar oferta cea mai ieftină. Trebuie să învețe să aleagă investiția care generează cea mai mare valoare pentru cetățeni. Adevărata reformă a achizițiilor publice va începe atunci când succesul unei proceduri nu va mai fi măsurat exclusiv prin economia obținută la semnarea contractului, ci prin performanța, durabilitatea și beneficiile produse pe termen lung.